

Symposium 'Maak oud worden leuk!' 23 april 2010

Verslag Workshop comfortzorg-domotica

Stephan Buijsse   Moderator
Jeanine Vandormael   Verslaggever

Panel

Eva Van Oostveldt   Coördinator woningaanpassing Landelijke Thuiszorg
Freya Janssen   Projectverantwoordelijke communicatie Wit-Gele Kruis Antwerpen vzw
Peter Deboutte   Directeur In-HAM vzw
Lucien Reijns   Woonstichting Hulst

Stelling 1. Domotica beantwoordt aan een behoefte

Peter Deboutte: Uiteraard voorziet domotica in een behoefte. Domotica kan een meerwaarde geven, maar men moet er niet mee overdrijven. De menselijke assistentie blijft belangrijk.

Er is een verschil tussen ouderen en jonge zorgbehoevende personen. Jongeren hebben veel meer interesse in domotica dan ouderen. Jonge ouderen doen het al beter. Binnen 20 jaar zullen alle ouderen geïnteresseerd zijn in domotica.

In Japan is de vergrijzing volop bezig. Een robot in dagelijkse leven van opa en oma is een gewoonte.

Domotica voorziet in een behoefte voor mensen die ervoor kiezen. De cliënt moet kunnen beslissen. Misschien zal de maatschappij eerder nog dan de cliënt de behoefte definiëren omdat het anders niet meer betaalbaar is.

Freya Janssen: De bewoner/cliënt moet centraal gesteld worden. Men kan niet ingaan tegen de behoefte van de patiënt/cliënt.

Stelling 2. Domotica schrikt ouderen af

Domotica schrikt af want er zijn aanpassingen nodig in de woning. De toepassingen zijn vaak in het Engels. De naam domotica alleen al schrikt ouderen af. Ouderen schrikken van alles wat onbekend is.

Domotica is geen passend woord. Je kan praten over veiligheid in instellingen.

Actieve domotica moet de persoon zelf beheren. Passieve domotica gebeuren zonder dat het individu iets moet doen. In dit laatste geval is de weerstand kleiner.

Mensen kunnen zich bij domotica niet veel voorstellen. Ze stellen het vaak voor als te complex. De beste domotica die mensen helpt, is deze die niet zichtbaar is, die op de achtergrond speelt,

met een eenvoudige bediening.

Domitica hulpmiddelen moeten eerder “hebbedingetjes” worden die er leuk uitzien bijvoorbeeld een mooi designsieraad is minder stigmatiserend. Cliënten willen geen hulpmiddel dat toont dat ze zorgbehoevend zijn.

Domotica zal evolueren, zie evolutie bij computers. Nu gebruiken ouderen die ook veel meer. Wanneer ouderen het leren kennen, zijn ze er tevreden mee.

Voor jonge gezinnen zijn domotica misschien een luxe, voor ouderen is het geen luxe maar is het een noodzaak bijvoorbeeld om een rolluik automatisch omhoog te laten gaan.

Instellingen moeten het blijven promoten zodat die evolutie zich kan doorzetten. Instellingen en organisaties hebben daar een verantwoordelijkheid op te nemen.

Domotica bevorderen het veiligheidsgevoel. Mantelzorgers kunnen ouderen daarvan overtuigen.

Ook cameratoezicht is domotica. Hier speelt de privacyproblematiek tegenover het veiligheidsgevoel.

Bij cameratoezicht is het belangrijk of de bewoner zelf ziet of er ingekeken wordt of niet. De bewoner moet hiermee akkoord gaan. De keuze is er echter niet altijd. In kleinschalige woongroepen gaat de camera aan of men dit wil of niet. Een alternatief is dat de camera enkel geactiveerd wordt omdat er een bepaald signaal is. Dit is een mooi compromis. Onderzoek in Vlaanderen toont aan dat er gewenning is aan een camera.

Stelling 3. Producenten houden geen rekening met de doelgroep bij de ontwikkeling van domotica

Peter Deboutte: Ik ervaar in de vele contacten met producenten dat de bereidwilligheid groter is geworden. Er is meer aandacht voor de noden van eindgebruikers. Het is belangrijk om vooral te vertrekken vanuit de leefwereld van zorgbehoevende personen bijvoorbeeld personen met dementie.

Stelling 4. Domotica is onbetaalbaar

Eva Van Oostveldt: Domotica worden nog niet gesubsidieerd door premies van de Vlaamse Gemeenschap.

In instellingen is de kostprijs dragelijk omdat men meestal kan werken met één systeem en met een kabel, maar niet draadloos. In een individuele woning zal de cliënt meer zelf betalen.

Uittesten van domotica kost veel. In Nederland is domotica met normale middelen niet te betalen. De financiële ondersteuning dient beter geregeld te worden.

Er werd een soort basisbox ontwikkeld. Misschien is dat nuttig als basisvoorziening?

Stelling 5. We schieten door met domotica: het is een wirwar van apparaten en toestellen

Absoluut. Je moet goed kijken welke domotica je wil gebruiken. Niet alles is toepasbaar.

Hoe meer domotica men wil, wil hoe duurder dit is. Compatibiliteit van domotica met telefoon, TV in de woning is mogelijk.

De evolutie van domotica gaat snel en er ontbreekt een visie op.

Gebruik van domotica. Waar liggen de grenzen? KULeuven onderzoekt dit.

Stelling 6. De rol van de overheid

Als men wil dat domotica snel een gemeengoed worden dan zal men de vraag moeten genereren bij de consument. Prioriteiten dienen gesteld te worden.

Als de zorgfactuur naar beneden gaat, dan zal de overheid ook willen steunen.

In Nederland wordt altijd maar betaald voor de cliënt. De vraag is of dat nog houdbaar is?